

Posudek bakalářské/magisterské diplomové práce
Posudek - Závěrečná práce - CŽV

Student: Lenka TŮMOVÁ

Obor: ČJ - AJ

Název práce v českém jazyce: Ohlas první světové války v české a světové literatuře

Název práce v anglickém jazyce: World War 1 in Czech and World Literature

Vedoucí práce : prof. PhDr. Dagmar Mocná, CSc.

Oponent práce: : PhDr. Josef Peterka, CSc.

Tematologické pojednání L. Tůmové vychází z výběru tří prozaických děl českých a dvou cizojazyčných (německý román Remarqueův Na západní frontě klid a francouzský Barbussův Oheň). Z české literatury se jedná o rovněž o dva romány (autobiograficky laděný Konrádův Rozchod a kronikářsky laděnou Třetí rotu Josefa Kopty) a tvárně nejdlišnější Johnův soubor povídek (Večery na slavníku). Z možných tipů jsou vyřazeny Haškovy Osudy jakožto dílo komické, ale kupř. i typologicky originální veledílo Poslední dnové lidstva od K. Krause, karikující militaristickou propagandu.

Jednotlivé kapitoly začínají vždy životopisem autorů (mohl být funkčně redukován a zaostřen na válečnou zkušenost). Stěžejní interpretační pasáž se stručným obsahem a poukazem na tvárný postup zahrnuje rovněž poměrně rozsáhlé, ale jen skromně komentované ukázky. Úroveň výkladu nepřekračuje kultivovanou kompilaci. Poznávací či intelektuální rezervy práce spočívají v následujících momentech:

Horizont komparace: V rámcovém úvodu (pisatelka v něm podává jen obecněhistorickou informaci o první světové válce) bylo třeba otevřít a alespoň několika příklady ilustrovat problém, zdali, popř. jak se téma války objevuje v literatuře před touto historickou zkušeností a poté, a zároveň zkorrigovat paušální předpoklad, že snad předurčuje jen pacifistické pojetí. To bylo v dané historické situaci nezřídka vyvzdorované a vnímáno vládnoucí mocí jako podvratně demobilizující. Existuje totiž i opačná koncepce, podle níž válka mobilizuje heroické ctnosti jedinců i národů. Též závěrečné tvrzení, že všechna probíraná díla se snaží poukázat "na nesmyslnost války, která pouze bere a ničí lidské životy" příliš nivelizuje, jak svědčí (pisatelkou na jiném místě reflektovná) heroizující idealizace Třetí roty a legionářské prózy vůbec.

Práci by rovněž prospělo důkladnější seznámení se sekundární literaturou, jak ji uvádí např. Slovník světových literárních děl (mj. J. Kopal O válečném románě francouzském, Šalda Dva německé romány válečné), užitečná pro širší orientaci by byla i obsáhlá tematologická práce M. Zahradky Etapy a tendence zobrazení Velké vlastenecké války v sovětské literatuře 1941-79. Na okraj ještě připomínka, že u citátu z autorské předmluvy k Ohni chybí zdroj.

Přes uvedené výhrady, k nimž předpoládám pisatelka zaujme stanovisko, BP doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 28. dubna 2014

.....

Podpis